

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः
क	का	कि	की	कु	कू	के	कै	को	कौ	कं	कः
ख	खा	खि	खी	खु	खू	खे	खै	खो	खौ	खं	खः
ग	गा	गि	गी	गु	गू	गे	गै	गो	गौ	गं	गः
घ	घा	घि	घी	घु	घू	घे	घै	घो	घौ	घं	घः
च	चा	चि	ची	चु	चू	चे	चै	चो	चौ	चं	चः
छ	छा	छि	छी	छु	छू	छे	छै	छो	छौ	छं	छः

ਠੰ	ਝੰ	ੲੰ	ਠੰ	ਝੰ	ਠੰ	ਝੰ
ਠ	ਝ	ੲ	ਠ	ਝ	ਠ	ਝ
ਠੈ	ਝੈ	ੲੈ	ਠੈ	ਝੈ	ਠੈ	ਝੈ
ਠੇ	ਝੇ	ੲੇ	ਠੇ	ਝੇ	ਠੇ	ਝੇ
ਠੁ	ਝੁ	ੲੁ	ਠੁ	ਝੁ	ਠੁ	ਝੁ
ਠੂ	ਝੂ	ੲੂ	ਠੂ	ਝੂ	ਠੂ	ਝੂ
ਠੌ	ਝੌ	ੲੌ	ਠੌ	ਝੌ	ਠੌ	ਝੌ
ਠੈਂ	ਝੈਂ	ੲੈਂ	ਠੈਂ	ਝੈਂ	ਠੈਂ	ਝੈਂ
ਠੀ	ਝੀ	ੲੀ	ਠੀ	ਝੀ	ਠੀ	ਝੀ
ਠਿ	ਝਿ	ੲਿ	ਠਿ	ਝਿ	ਠਿ	ਝਿ
ਠਾ	ਝਾ	ੲਾ	ਠਾ	ਝਾ	ਠਾ	ਝਾ
ਠੜ	ਝੜ	ੲੜ	ਠੜ	ਝੜ	ਠੜ	ਝੜ

त	ता	ति	ती	तु	तू	ते	ते	तै	तै	तं	तः
थ	था	थि	थी	थु	थू	थे	थै	थौ	थौ	थं	थः
द	दा	दि	दी	दु	दू	दे	दै	दौ	दौ	दं	दः
ध	धा	धि	धी	धु	धू	धे	धै	धौ	धौ	धं	धः
न	ना	नि	नी	नु	नू	ने	नै	नौ	नौ	नं	नः
प	पा	पि	पी	पु	पू	पे	पै	पौ	पौ	पं	पः
फ	फा	फि	फी	फु	फू	फे	फै	फौ	फौ	फं	फः

ळः	भः	मः	यः	रः	लः	वः
ंळ	ंभ	ंम	ंय	ंर	ंल	ंव
ौळ	ौभ	ौम	ौय	ौर	ौल	ौव
ेळ	ेभ	ेम	ेय	ेर	ेल	ेव
ेळ	ेभ	ेम	ेय	ेर	ेल	ेव
ळू	भू	मू	यू	रू	लू	वू
ळु	भु	मु	यु	रु	लु	वु
ळी	भी	मी	यी	री	ली	वी
ळि	भि	मि	यि	रि	लि	वि
ळा	भा	मा	या	रा	ला	वा
ळ	भ	म	य	र	ल	व

7. दिए गए वर्णों में मात्रा लगाकर लिखिए—

	।	ि	ी	ु	ू	॑	॒	ो	ौ	॒	ः
क											
ख											
ग											
घ											
च											
छ											
ज											
झ											
ट											
ठ											
ड											
ढ											
ण											
त											
थ											

शिक्षण संकेत :

बाहरखड़ी लिखने का अभ्यास करवाएँ।

	।	ि	ी	ु	ू	॑	॒	॑	॑	॑	॑
द	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ध	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
न	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
प	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
फ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ब	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
भ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
म	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
य	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
र	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ल	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
व	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
श	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ष	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
स	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ह	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
क्ष	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
त्र	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ज्ञ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....